

Una cadena per al millor postor

El Partit Popular
vol privatitzar Canal 9
a cent per hora,
possiblement abans
de les eleccions
del maig vinent.
Després de degradar
la televisió pública
autonòmica,
ara els seus empresaris
amics es preparen
per comprar-ne
les despulles.
Les esperances de
molts valencians de fer
de TVV un servei públic
semblen ara una
macabra caricatura.

Hhi ha prop de 1.600 treballadors en Canal 9, la televisió autonòmica valenciana. És un nombre que fluctua, segons les necessitats d'una cadena rica en contractes d'obra. El nombre de fixos s'acostarà prompte als 800 –gràcies a noves contractacions, que elevaran la xifra total a 1.800 treballadors–, i la resta són eventuais, encara que faça anys que estan contractats. Contra allò que popularment hom creu a València, els fixos no tenen categoria de funcionaris, sinó de personal amb plaça fixa. La diferència entre un concepte i l'altre, i més enllà d'altres factors, és que les proves que han de superar els treballadors per accedir a aquesta plaça no són oposicions, sinó proves públiques d'ocupació, i per tant, no es poden considerar funcionaris de l'administració pública. Si ho foren, la Generalitat hauria de traslladar-los de servei públic, en cas que el seu es privatitzara. Com que no és així, no té cap obligació d'assegurar-los la faena. Podria pactar amb els treballadors per evitar una sagnia. Però no té l'obligació legal de fer-ho. Per tant, la privatització podria acabar, progressivament, amb l'acomiadament de tota la plantilla pública. Potser no acabarà així, però no és impossible. I hi ha possibilitats que espanten.

Manifestacions. Potser espanten, però sembla que no prou perquè tots els treballadors de la casa es manifesten en contra de la privatització. Des de fa mes i mig, personal fix de la televisió autonòmica organitza concentracions per protestar per la venda a empreses privades del seu lloc de treball. Després de tants anys de silenci –interromputs,

això sí, per brutals informes autocrítics elaborats pels mateixos periodistes–, aprofiten ara per reivindicar obertament una televisió valenciana que exercesca d'això, amb vocació de servei públic, i amb una utilització coherent del valencià. Una televisió que compleisca la funció per a la qual va ser creada. Hi ha entre ells sectors que reivindicuen accions més contundents –per exemple, impulsar grans mobilitzacions en actes protagonitzats per Francesc Camps, el candidat del PP a la Generalitat–, i altres que encara creuen en una via pactista. No obstant això, el gruix dels contractats no apareix en les manifestacions. Per això els directius de l'ens públic, i els mateixos polítics, continuen sense fer cas a uns manifestants que consideren dissidents, però no com a representació d'un sentiment general. Això pot costar molt car als qui es manifesten i també als qui no. Però no resulta fàcil trencar la tendència a la letargia que els successius governs han implantat en bona part de l'estructura humana de la casa.

El PP sempre ha parlat de privatitzar Canal 9. L'any 1992, els diputats populars ja cridaven a les Corts Valencianes que l'única manera de resoldre la despesa pública i posar fre a la tendència al dèficit de la RTVV era la privatització. El Partit Popular va guanyar les eleccions autonòmiques al País Valencià abans que a l'estat espanyol. En teoria, havia de privatitzar la televisió el 1995, com deia que faria en el seu programa. Però no ho va complir, perquè per fer-ho necessitava que es canviara la llei estatal del tercer canal –la que facultava la creació de les televisions autonòmiques, i les obliga a estar sota

gestió pública- i el Govern central socialista sempre va estar en contra de la privatització televisiva, i, per tant, de canviar la llei. Amb l'arribada del Partit Popular al poder espanyol, ha anat apareixent intermitentment el fantasma de la privatització. No obstant això, Eduardo Zaplana, expresident de la Generalitat Valenciana i actual ministre de Treball, invocava aquesta amenaça només esporàdicament. Quan hi havia un escàndol que podia esguitar la seua pròpia gestió en la Generalitat, utilitzava la referència a la privatització com una manera de desviar l'atenció mediàtica i parlamentària cap a Canal 9. El Consell, a les Corts, feia referència a la privatització, i els periodistes centaven els seus objectius en aquesta possibilitat, fins que s'oblidaven de qualsevol altre tema polític. Quan el president de la Generalitat se sentia de nou segur, s'acabaven les referències del PP a la venda de Canal 9, i tot tornava a la normalitat. Tothom, doncs, havia acabat acceptant que la privatització total de la cadena era més un miratge que complia una funció dissuasòria que no una intenció real.

Fins ara.

Com privatitzar? La tranquil·litat de la societat valenciana, que no es creia les intencions de privatitzar, es basava en dos elements clau. L'un, el dèficit de la televisió, l'any 1995, no era insostenible. Dos, la voluntat del PP de no enfrontar-se obertament amb tots aquells que defensaven el paper de servei públic que podia caracteritzar Canal 9. Certament, des dels seus inicis, TVV mai no va ser una televisió pensada per vertebrar res de bo. Molts dels qui ara diuen estar indignats, ajudaren a fer que Canal 9 no fóra l'ens destinat a normalitzar un idioma i una cultura que podia semblar sobre el paper. El primer consell d'administració, de majoria socialista, va reduir el valencià a una eina residual, i el primer director general, Amadeu Fabregat, va ser el creador autònom del concepte de teleporqueria. De fet, Fabregat, avui, des d'una posició privilegiada en el món de les televisions generalistes, i amb una llarga mà que el connecta amb diverses producto-

A l'altra pàgina, una unitat mòbil de TVV, davant la Generalitat. En aquesta, a dalt, manifestació dels treballadors també a la porta de Presidència. A sota, suport d'ACPV als treballadors que es manifesten.

res, omple de programes immunds Televisió Espanyola, per exemple. Va ser ell també qui va potenciar el recurs a externalitzar serveis de manera indiscriminada, i d'incorporar productores amigues a la graella de programes. Així, TVV va lliurar a productores de fora de la casa els seus espais estrella, i va condemnar a l'ostracisme els seus professionals més preparats. Fabregat,

Fabregat va ser l'iniciador del procés de venda a les productores externes

en fi, va donar les claus als successius directors generals perquè dugueren al límit el seu model, i el convertiren en un cant al control periodístic, a l'amiguisme, a l'espanyolització, al pagament de favors i a una programació antagònica al concepte de servei públic. Per a més patetisme, no va ser fins que el PSPV va perdre la Generalitat —a un pas de les eleccions del 1995— que Canal 9 no va començar a exercir de televisió valenciana, amb una programació reivindicativa dels valors de l'esquerra que augmentava l'ús de la llengua autòctona. L'objectiu: succionar el vot progressista per als socialistes. No es va aconseguir, i el PP va formar govern amb Unió Valenciana (UV). Els regionalistes buscaren controlar Canal 9, i per això no volien ni sentir parlar de privatització. Un altre element més

Dues imatges de l'espai setmanal *Tómbola*. La seua productora guanya 12 milions d'euros l'any amb Televisió Valenciana, uns diners que paguen tots els contribuents a Jesús Marinas, Ximo Rovira i companyia.

perquè el PP ajornara l'objectiu de vendre la televisió.

No obstant això, Zaplana no va oblidar mai l'objectiu del traspàs mediàtic, tot i que, possiblement, sempre s'ho va plantejar a llarg termini. La venda havia de ser una bomba d'oxigen que podria aprofitar si algun dia li proporcionava més avantatges que dificultats.

El moment ha arribat. Ha fet falta un pronunciat descens, i tota una sèrie de circumstàncies especials, perquè TVV siga un producte susceptible de ser venut i comprat. La primera, el nou ofici de l'expresident de la Generalitat a Madrid. La seua ocupació com a ministre de Treball el distancia del fragor que pot generar la venda –si algú s'hi crema serà José Luis Olivas, el president accidental que Zaplana va designar perquè el suplira en el càrrec–, però no de l'enginyeria de l'operació. De fet, Zaplana controla encara totalment les estructures del partit a València, i les estructures d'influència en el si de TVV. Informacions que han arribat al comitè d'empresa de Canal 9 apunten que de buscar la manera de fer legal la venda s'encarrega un bufet d'advocats de Madrid participat per dos dels cognoms més respectats del món del dret privat.

El gran problema seria com esquivar les complicacions de la il·legalitat, perquè el Govern central del PP no sembla procliu a canviar la llei del tercer canal enmig del caos de la marea negra gallega. La diputada d'Izquierda Unida a les corts generals Presentación Urán va fer una pregunta parlamentària el 28 de novembre, destinada a esbrinar quin seria el punt de vista del Govern central pel que fa a les intencions del Govern valencià de privatitzar Canal 9. Hi ha un mes de temps per a la contestació, però Urán no creu que Aznar opte per un canvi de llei, tot i que podria fer-ho.

En teoria, la venda vulneraria la llei que obliga a la titularitat i la gestió pública de les televisions autonòmiques. En la pràctica, podria aconseguir-se. El Govern valencià ha assegurat que la titularitat de TVV continuarà essent pú-

**La venda
ha d'aconseguir
evitar l'obstacle
de la llei del
tercer canal**

blica, tal com diu la llei del tercer canal. I que tan sols privatitzaria la gestió. Aquesta maniobra sí que la vulneraria, si s'aplica en sentit estricte. Ara bé, segons fonts del mateix Canal 9, podria no vulnerar-la amb una estratègia que copiara, en tota la programació, allò que ara ja es fa amb programes concrets. És a dir, en lloc que tal o tal altra productora produeca aquest o aquell programa, tota la programació passe per les mans d'una superproductora. Una superproductora, o una plataforma de productores amigues. La titularitat hauria de ser pública, i la gestió, en teoria, també. Però en la pràctica no, en la pràctica seria la plataforma de productores l'encarregada de gestionar la programació.

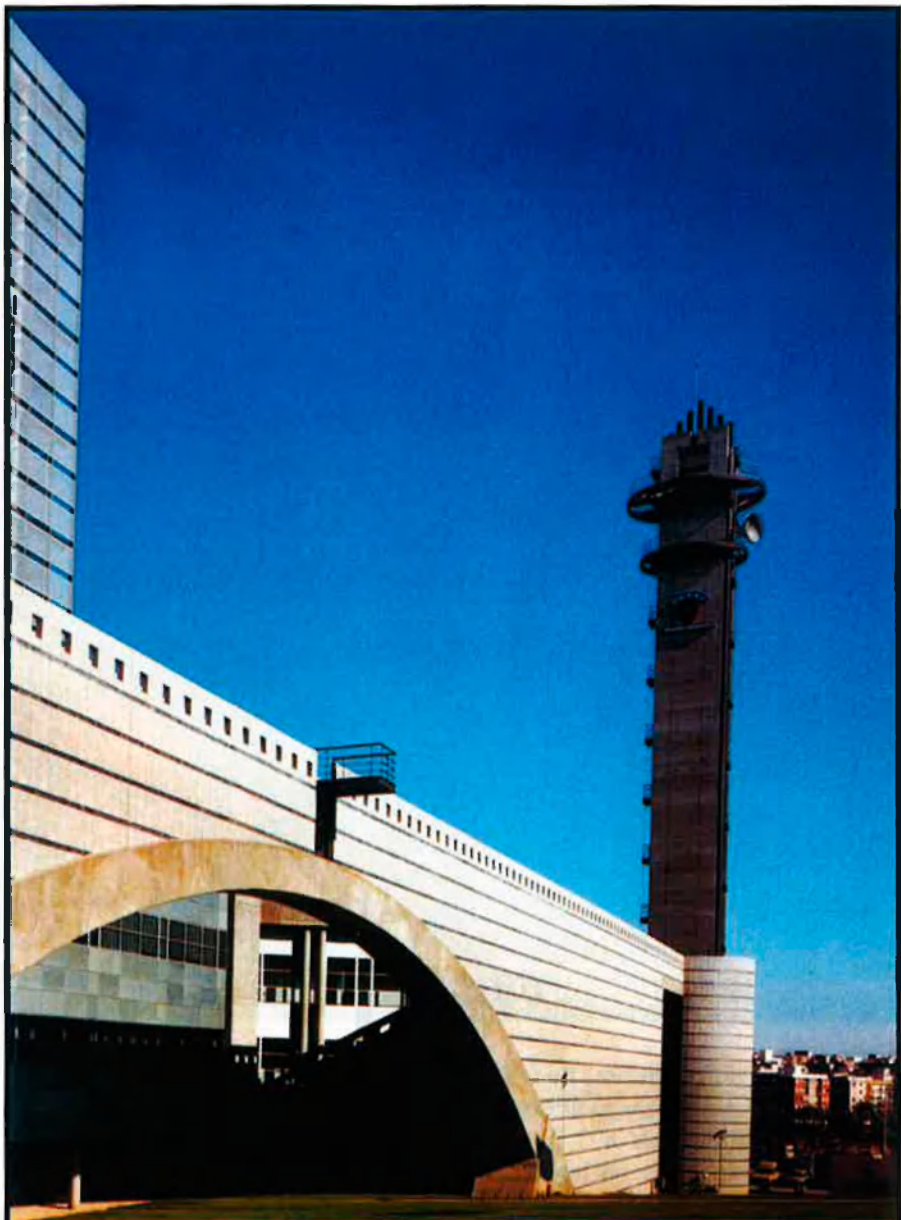
Aquestes mateixes fonts indiquen que l'expresident de la Generalitat Valenciana Eduardo Zaplana podria ser el beneficiari indirecte de la maniobra. Perquè si Zaplana no formara part del nou govern del PP, en cas que aquest partit triomfara en les eleccions estatals, la cessió de Canal 9 a productores amigues li procuraria un allau de favors que se li haurien de pagar. Cosa que també serviria si el PP perdiera les eleccions a l'estat. No obstant això, el PSPV ha anunciat que no respectaria el tracte en cas que els socialistes gua-

nyaren les autonòmiques, una possibilitat que, a hores d'ara, no sembla viable. Per tant, si el PP és el partit vencedor en els comicis valencians, i la privatització s'efectua abans dels estatals, tot quedaria lligat perquè les esqueses de l'ara ministre de Treball i Afers Socials quedaren perfectament cobertes.

Perquè Canal 9 haja arribat a ser un ens susceptible de vendre, Zaplana ha actuat, al mateix temps, de piròman i de bomber. Es a dir, ha creat una televisió impossible de sostenir i ha apostat per la solució de la venda com a única manera de salvar-la.

El paper dels vells amics. Des de l'arribada al poder autonòmic, el PP ha anat venent porcions de Canal 9 a productores amigues. Ho ha acompanyat amb un empobriment total de la programació, i amb l'absència total del valencià. Per no contravenir totalment la llei de creació de l'ens públic, va impulsar la creació de Punt Dos, un canal digne i en valencià, que viu en l'anonimat i gairebé sense audiència. Igual li passa a Ràdio 9. Amb l'excusa que Punt Dos ja compleix la llei de creació —la que determina el tarannà de servei públic de l'ens RTVV—, el PP ha procurat que Canal 9 l'incomplisca totalment, i ha acostumat l'audiència a aquest escàndol. Un avantatge per a la venda de Canal 9, ja que els compradors podran continuar fent programació escombraria en castellà sense que l'audiència note la diferència.

Al mateix temps, el Partit Popular ha endeutat increïblement l'ens públic. Quan va aconseguir el poder, el deute no arribava als 8 milions d'euros. Ara s'acosta als 420 milions. Varen aplicar-hi la fórmula de la producció externa amb l'excusa d'abaratir despeses, però ha estat al contrari. Fonts properes al comitè d'empresa indiquen que els ingressos per publicitat de la televisió sumen 30 milions d'euros, però que les despeses en personal costen el doble de diners. I tot això, tenint en compte que, d'un total de 44 programes, 32 van a càrrec de productores. La sagnia és incontenible, segons el model actual. El Govern ha anunciat que, per aturar-la, han de vendre Canal 9. No obstant

A dalt, edifici de Canal 9. A sota, el logo de l'ens públic. RTVV va nàixer com a servei públic, però la seua evolució l'ha dut a convertir-se en una televisió per a taurons empresarials.

RÀDIO TELEVISIÓ VALENCIANA

Al costat d'Eduardo Zaplana, Jesús Sánchez Carrascosa, rei del sensacionalisme, en una fotografia d'arxiu. Tots dos han estat amics, tot i que Carrascosa, en distintes etapes, ha provocat maldecaps a Zaplana. Ara, ell pot quedar-se amb la gestió de Canal 9.

això, mantindran, com ara, Punt Dos i Ràdio 9, i ací és on, hipotèticament, passaran a treballar els 800 fixos de RTVV (ells, per reglament laboral, no poden treballar per a productores, i per tant, no podran seguir en Canal 9). Però la immensa majoria sobren per treballar en els dos mitjans "pobres" de RTVV. I per tant, el carrer pot ser el final de l'excedent humà.

Entre Carrascosa i Moragues.

Qui controlarà Canal 9? Les opcions aborronen la pell i l'ànima, i tenen molt a veure amb la història recent de la cadena. S'han constituït dues plataformes de productores per optar a la compra. L'una, constituïda per una sèrie de productores amb bones relacions amb el PP (Malvarrosa Media, Trivisión, Astel, Estudios Andro...), i el capital majoritari pertany a Valencia Te Ve, televisió local presidida per Jesús Sánchez

Carrascosa. Antic amic de Zaplana, el marit de l'exdirectora de *Las Provincias*, María Consuelo Reyna, és el director del reaccionari *Diario de Valencia*. Va ser director de TVV, i gràcies a ell, hi ha a Canal 9 programes com *Tómbola*, i els responsables del programa *El jut del cas Alcàsser* (emès el 1997) s'enfronten a penes de presó pels seus excessos sensacionalistes. A algunes de les productores que formen part de la seua plataforma ja els va prestar

Carrascosa va enfonsar Canal 9, i ara pot ser-ne el nou propietari

un tracte de favor durant la seua etapa com a director.

L'altra opció la presideix l'empresari Bernardo Moragues, que edita el setmanari *Pueblo*, al front del qual es troba l'antic periodista de *Diario de Valencia* Baltasar Bueno, especialista en la Mare de Déu dels Desemparats. Hi han escrit com a columnistes diversos càrrecs de Canal 9 que han fet dels informatius de la casa un manual d'allò que mai hauria de ser un noticiari. La plataforma es va presentar la setmana passada en un casino de València, i a l'acte assistiren alts càrrecs del Partit Popular.

Qualsevol dels compradors, no es farà càrrec de l'ingent deute de la casa. Això quedarà per als contribuents. Com sempre, els més perjudicats en tota aquesta història.

Joan M. Oleaque